



ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej v právnej veci navrhovateľa: **T.S.**, nar. X., štátny príslušník I., v zahraničí naposledy bytom P., okres G., P., I., aktuálne s miestom pobytu U., P., okres T., proti odporcovi: **M.V.S.R. – M.Ú., P., B.**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. MU-908-11/PO-Ž/2006 zo dňa 12. septembra 2006, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 117/2006-40 zo dňa 12. decembra 2007, takto

rozhodol

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 117/2006-40 zo dňa 12. decembra 2007 **potvrďuje**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **neprižnáva**.

Odôvodnenie:

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. MU-908-11/PO-Ž/2006 zo dňa 12. septembra 2006, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13 ods. 3 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky a súčasne rozhodol, že sa na navrhovateľa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia podľa § 47 zákona o azyle do I. Navrhovateľovi náhradu trov konania neprižnal. Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že údajné hrozby zo strany rodiny priateľky navrhovateľa, súvisiace s nevôľou jej rodiny s takýmto vzťahom, nie sú prenasledovaním v zmysle zákona o azyle a pretože v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu mu nehrozí žiadne bezpečnostné riziko, krajský súd napadnuté rozhodnutie potvrdil v celom rozsahu.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. V odvolaní navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a rozhodnutie odporcu v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť odporcovi na ďalšie konanie. Podľa názoru navrhovateľa súd prvého stupňa dospel vychádzať z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedol, že dôvodom, pre ktorý požiadal o udelenie azylu bol strach z toho, že mu ublíži rodina dievčaťa, s ktorou sa stretával. Poukázal na to, že on a jeho priateľka sú odlišného náboženského vyznania a jej rodina nesúhlasí s tým, aby sa s ňou stretával. Stretávanie im zakázali a niekoľkokrát sa mu aj vyhrážali. Okrem toho sa pohádala s bratmi priateľky, ktorí ho dvakrát aj fyzicky napadli. I keď sú jeho problémy osobného charakteru, mala by byť podľa jeho názoru braná na zreteľ kultúra, z ktorej pochádza, pričom zdôraznil, že do sporov medzi mužom a ženou štát v jeho krajine nezasahuje, a preto v jeho prípade sa jedná o prenasledovanie neštátnym agentom prenasledovateľom, pričom indický štát mu nie je ochotný poskytnúť ochranu pred rodinou jeho dievčaťa. Preto dôvody jeho žiadosti zakladajú podľa jeho názoru minimálne dôvod na aplikáciu zákazu vyhostenia alebo vrátenia do I..

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľ nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. júna 2008 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 8 ods. 1 zákona o azyle (účinného do 31.12.2006, ďalej len zákon o azyle) Ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý má v štáte, ktorého je štátnym občanom, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

Ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý je v štáte, ktorého má štátne občianstvo, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (ods. 2).

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle Ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá v štáte, ktorý azylant opustil z dôvodov podľa § 8, a azylant s tým vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí; za azylanta robí právne úkony opatrovník, ktorého mu ustanoví ministerstvo; 7) ustanovenia § 16 ods. 2 sa nepoužijú.

Podľa § 10 ods. 2 zákona o azyle Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky.

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Podľa § 13 ods. 3 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 20 ods. 3 zákona ak ministerstvo zamietne žiadosť ako zjavne neopodstatnenú, rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu; vo výroku rozhodnutia uvedie, či sa na cudzinca vzťahuje zákaz vyhostenia, alebo vrátenia podľa § 47.

Podľa § 47 ods. 1 zákona o azyle žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska, alebo odídencia nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo ho vrátiť na hranice územia štátu, 21) kde by jeho život alebo osobná sloboda boli ohrozené z dôvodov jeho rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania určitých politických názorov; to neplatí pre toho, koho odôvodnene možno považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky alebo ktorý po tom, čo bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného z obzvlášť závažného trestného činu, 19) predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

Žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska, alebo odídencia nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo vrátiť na hranice územia štátu, 21) kde by bol mučený alebo podrobený krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, alebo trestu (ods. 2).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Zásada non-refoulement bola upravená v ustanovení § 47 ods. 1 zákona o azyle tak, že žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska, alebo odídencia nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo ho vrátiť

na hranice územia štátu, kde by jeho život alebo osobná sloboda boli ohrozené z dôvodov jeho rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania určitých politických názorov; to neplatí pre toho, koho odôvodnene možno považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky alebo ktorý po tom, čo bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného z obzvlášť závažného trestného činu, predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a rozhodnutie o tom, že sa na navrhovateľa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do I., preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (odporca vychádzal z informácií o krajine pôvodu, ktoré získal z pluralitných zdrojov: Lexikón zemí z roku 2003, z pracovného podkladu Správy o situácii v oblasti ľudských práv v krajine pôvodu za rok 2005 vydané Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu Ministerstva zahraničných vecí USA, správy z rokovania EK stretnutia EURASIL zo 4.-5.10. 2005, z článkov týždenníka Plus 7 dní, z roku 2005 2006 pod názvom „Mýty“, „Katastrofické zemetrasenie“, „Posledný orient“), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 21.8.2006 navrhovateľ uviedol, že dôvodom jeho odchodu z krajiny pôvodu bol strach z toho, že mu ublíži rodina dievčaťa, s ktorou sa stretával. Uviedol, že v roku 1998 sa zaľúbil do dievčaťa menom U., jej rodičia nechceli, aby sa s ňou stretával, pretože on je kresťan a ona bola sikh. Vyhrážali sa mu, že ho zabijú. Dvakrát ho napadli aj jej bratia, ale nič vážne sa nestalo, on sa s ňou stretával aj naďalej. V júni 2005 sa pohádka s jej bratom a odvtedy sa s ňou nestretával. O presťahovaní sa do inej časti I. neuvažoval, pretože rodičia chceli, aby z I. vycestoval a zarobil nejaké peniaze. Napokon uviedol, že by nebolo dobré, keby sa vrátil do I., pretože má finančné problémy a problémy s priateľkou.

Navrhovateľom označené dôvody, pre ktoré žiadal udeliť azyl, odporca považoval za irelevantné a neopodstatnené z hľadiska udelenia azylu na území SR.

V tejto súvislosti odporca poukázal na to, že navrhovateľ od incidentu v júni 2005 do odchodu z krajiny nemal žiadne konkrétne problémy, nemal žiadne problémy s políciou, s represívnymi zložkami štátu, armádou, či inými orgánmi štátnej moci. To, že mal navrhovateľ v úmysle vycestovať za prácou do zahraničia už skôr, podľa odporcu svedčí skutočnosť, že cestovný pas si vybavoval už v roku 1998 s dobou platnosti na 10 rokov, jeho záujmom bolo vycestovanie za prácou do Nemecka, ale keďže mu udelenie víz zamietli, neučinil tak. Jeho cieľovou krajinou bolo aj tento krát Nemecko, kde mal mať podľa vlastného vyjadrenia zabezpečenú prácu elektrikára. Tieto skutočnosti podľa odporcu nasvedčujú ekonomickým dôvodom jeho odchodu z krajiny pôvodu.

Z rozhodnutia odporcu napokon vyplýva, že v prípade navrhovateľa neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by podľa § 47 zákona o azyle bránili jeho návratu do krajiny pôvodu. Odporca v tejto súvislosti poukázal na to, že Indická ústava zaručuje svojim občanom právo voľného pohybu po celom území I. a právo usadiť sa a žiť v ktorejkoľvek časti krajiny. Indickí občania, ktorí sa vrátili späť do krajiny po zamietnutí žiadosti o azyl v zahraničí, sa nestretávajú so žiadnymi problémami.

Je teda zrejme z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 zákona o azyle.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku pripustil, že problémy ktoré predstrel pred odporcom majú osobný charakter. S hodnotiacim úsudkom odporcu, ktorý v konaní a správaní navrhovateľa (ktoré navrhovateľ potvrdil vlastnými vyjadreniami o zlej finančnej situácii, vyjadreniami o želaní jeho rodiny, aby si našiel nejakú prácu v zahraničí a zarobil nejaké peniaze) rozpoznal ekonomický motív odchodu navrhovateľa z krajiny pôvodu, ktorý však nie je možné považovať za relevantný pre udelenie azylu na území SR, sa a stotožnil aj súd odvolací, pričom v podrobnostiach na tento správny úsudok odvolací súd aj odkazuje.

Preto ani námietka navrhovateľa, že dôvody jeho žiadosti o azyl zakladajú minimálne dôvod pre aplikáciu zákazu vyhostenia alebo vrátenia do I., nebola spôsobilá spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý dôvodne potvrdil napadnuté rozhodnutie odporcu, a to aj v časti, ktorou odporca rozhodol,

že sa na navrhovateľa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia podľa § 47 zákona o azyle do I., pretože ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnom vyhodnotení neexistencie skutočností, ktoré by bránili podľa § 47 zákona o azyle jeho návratu do krajiny pôvodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné.

Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že rozhodnutie odporcu bolo v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak ho potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovel a napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP v spojení s § 246c OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, keď navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

POUČENIE: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, dňa 24. júna 2008

**JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová